

Քուրդ իշխանի վաղուց փափագած բաղձանքը հենց այն էր, ինչ որ առաջարկում էին հայոց առաջնորդն եւ տանուտերները: Դաւադրութիւնը սահմանուում է, իսկ գործադրութիւնը նշանակուում է զատկի աւագ շաբաթի գիշերը: Նոյն գիշերը, երբ Մելիքը իր ընտանիքով բոլորել էին ճրագալոյցի սեղանի շուրջը, յանկարծ նրա ամրոցը պաշարուում է բազմաթիւ քրդերով: Մի քանի րոպէում հրդեհը չորս կողմից սկսուում է տարածուել դէպի ներսը. ամրոցը կորչում է ծուխի եւ բոցերի մէջ: Պարիսպները խորտակուում են եւ ներս է թափուում կատաղի ամբոխը: Սկսուում է սարսափելի կոտորածը: Մելիքը երկար քաջութեամբ կռուում է, բայց շատ վերքեր ստանալով, վերջապէս ընկնում է նա: Մըհեն կրակի, օրերի եւ գնդակների միջից յափշտակուում է իր, դեռ ոչ բոլորովին անշնչացած, տիրոջը: Բայց նրա բոլոր որդիքը, աղջիկները, ծառաները եւ աղախիհները կոտորուում են: Ազատուում է միայն Մելիքի մի հատիկ աղջիկը՝ փոքրիկ Մարօն, որին ստնտուն փախցնում է:

Բայց դրանով բոլորը չէ վերջանում: Ժողովրդի մեծ մասը չէր ցանկանում զրկուել իր գլխաւորից, որ այնքան սիրելի էր բոլորին, որ միշտ հօր պէս խնամել էր նրանց կեանքը եւ պատիւը թշնամիներից: Ժողովուրդը ոտքի է կանգնում, սկսում է ընդդիմանալ քուրդ իշխանին: Բայց ի՞նչ կարող է անել մի անգլուխ ժողովուրդ, որ առաջնորդող չունի: Մի քանի ամբողջ շաբաթներ Աասունը եւ Մոզաց երկիրը դարձել էին արեան եւ կոտորածի ասպարեզ: Մելիքը վիրաւորած առիւծի նման հեռուից մռնչում էր, բայց ոչնչով չէր կարող օգնել: Քրդի սուրն անխնայ կոտորում էր եւ նոյն սրին ուժ եւ զօրութիւն տոողներն էին նոյնպէս հայեր, չա՛ր եւ եղեռնագործ եկեղեցականներ...

Ժողովուրդը վերջապէս նոսճուում է օտարի լծի տակ... քուրդ իշխանը տիրում է...

Այնուհետեւ հազարաւոր մարդիկ որոնում էին Մելիքին, որովհետեւ նրա դիակը ամրոցի կոտորածի մէջ չգտնուեցաւ: Բայց նա Մըհէի հսկայական ուսերի վրայ, անմատչելի լեռներից եւ ձորերից անցնելով, արդէն փոխադրուել էր Պարսկաստան:

Քեռի Պետրոսի պատմութիւնը ինձ վրայ սարսափելի տպաւորութիւն գործեց. ես բոլոր մարմնով դողում էի, եւ մանաւանդ աւելի եղաւ իմ բարկութիւնը, երբ տերտերն՝ այս բոլորը լսելուց յետոյ՝ ասաց առածի ձեւով.

— «Չարը միշտ չարով կսասանոի». — «Սրի հետ խաղացողը միշտ սրով կմեռնի», — եւ աւելացրուց. — Այսպիսի մարդիկ ոչ միայն իրանց անծի կորստեան պատճառ են դառնում, այլ ժողովրդին էլ արեան եւ կրակի մէջ են գցում: